

בס"ד

את התכלית והיפוכו

עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור, בלי שום חכמות כָּלֵל. כי יש מחקרים שאומרים, שעקר התכלית והעולם הבא הוא רק לדעת כל דבר כמות שהוא, כגון לידע הכוכב כמו שהוא, לידע מהותו ומפני מה עומד במקום ההוא. כי יש משכיל ומשכיל ושכל, דהינו הכח המשכיל, והשכל בעצמו, והדבר המשכיל. וזהו התכלית והעולם הבא אצלם, שיהיה נעשה אחד מהמשכיל והמשכיל והשכל, והם מבליים ימיהם על זה בעולם הזה לחקר ולהשיג המשפלות, שזהו התכלית אצלם, וזהו בעצמו העולם הבא לדעתם, רק שבעולם הזה, שמלבשין בגוף, אין להם תענוג כל כַּךְ מן החקירות, ובעולם הבא, שיתפשטו מהגוף, יתענוגו מאד מזה. ולדעתם הרעה, עקר השגת התכלית הוא על ידי חקירות וחכמות חיצוניות שלהם. אבל באמת אצלנו עקר השגת התכלית הוא רק על ידי אמונה ומצוות מעשיות, לעבד השם על פי התורה בתמימות ובפשיטות, ועל ידי זה בעצמו זוכין למה שזוכין, עין לא ראתה וכו', כמו שכתוב (תהלים קיא): ראשית חכמה יראת ה' – שעקר ראשית וקדימת החכמה הוא רק יראת ה', שצריך להקדים היראה להחכמה. ותדע, שאין הדבר כדעתם, חס ושלום.

כי אם כן לא ישיגו התכלית, רק מתי מעט מעט מאד, דהינו הבעלי שכל פילוסופים, ומה יעשו קטני הערך, שאין להם שכל כזה לחקר חקירות, לדעת המשפלות, שהם רב ועקר העולם, איך ישיגו הם את התכלית. אבל באמת עקר השגת התכלית הוא רק על ידי תמימות דיקא, דהינו יראת השם ומצוות מעשיות בפשיטות גמור. וזהו (סוף קהלת): סוף דבר הכל נשמע, את האלקים ירא ואת מצותיו שמור, כי זה כל האדם; הינו ששלמה המלך, עליו השלום, מלמד אותנו, שעקר השגת התכלית, שהוא בחינת סוף דבר, הוא רק על ידי תמימות ופשיטות, ליראה את ה' ולשמור מצותיו בפשיטות. וזהו: סוף דבר הכל נשמע, את האלקים ירא ואת מצותיו שמור; שזהו בחינת תמימות ופשיטות, ליראה את ה' ולקיים מצותיו בעבדא וכו' בפשיטות כפ"ל. וזה שסיים: כי זה כל האדם – הינו כי זה יכול כל אדם לקיים, ולהשיג על ידי זה את התכלית, מאחר שעקר הוא את אלקים ירא וכו', על כן יכול כל אדם להשיג התכלית, כי זה כל אדם יכול לקיים:

ובאמת הוא אסור גדול מאד להיות מחקר, חס ושלום, וללמד ספרי החכמות, חס ושלום. רק הצדיק הגדול מאד, הוא יכול להכניס עצמו בזה, ללמד השבע חכמות, כי מי שנכנס בתוך החכמות הללו, חס ושלום, יכול לפל שם. כי יש אבן נגף בכל חכמה וחכמה, שהיא בחינת עמלק, שעל ידי האבן הנגף הזה יכולין לפל, חס ושלום, כי עמלק היה פילוסוף ומחקר, וכפר בעקר, כמו שכתוב (דברים כה): ולא ירא אלקים, דהינו שהוא רק נוהג על פי חכמות, ואין לו יראה כלל. אבל הצדיק, כשנכנס באלו השבע חכמות, הוא מחזיק עצמו ונשאר קים על עמדו על ידי אמונה, בבחינת (חבקוק ב): וצדיק באמונתו יחיה. כי שבע יפול צדיק וקם (משלי כד); הינו שהצדיק הגדול הולך דרך אלו השבע חכמות, ואף על פי ששם יכולין להחליק ולפל על ידי האבן נגף, בחינת עמלק כנ"ל, אבל הצדיק – שבע יפול, וקם, על ידי אמונה כנ"ל. וזה: שבע יפול צדיק וקם – סופי תבות "עמלק", שהוא האבן נגף של השבע חכמות, שעל ידו נופלין, חס ושלום, אך הצדיק שבע יפול, וקם על ידי אמונה כנ"ל. וזה שכתוב במשה רבנו (שמות יז): ויהי ידיו אמונה, במלחמת עמלק, כי על ידי אמונה החליש את עמלק, דהינו החכמות והחקירות כנ"ל. וזה: ויהי ידיו אמונה. ידיו – הינו בחינת מצוות מעשיות, שהם בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים קיט): כל מצותיך אמונה; שעל ידי אמונה ומצוות מעשיות, שהם הפך בחינת עמלק, החלישו כנ"ל. ואמונה זה תפלה, כמו שתרגם: פרישן בצלו; כי התפלה משנה הטבע, ונתבטלין החכמות והחקירות, שהם הולכים על פי הטבע. וזהו עקר התכלית אצלנו, שתהיה התפלה נכללת באחדותו יתברך, בבחינת (דברים י): הוא תהלתך והוא אלקיך, שהתפלה והשם יתברך אחד, כביכול, וזהו עקר התכלית באמת:

והמחקרים והכופרים מפרשים כל התורה כלה על פי חכמות ואפיקורסות: שלהם, שכל התורה, ואפלו מצוות מעשיות הפתובים בתורה, מפרשים הכל על פי צורה ושכל; לא מבעיא מעשיות הפתובים בתורה, אומרים שהם מרמזים רק על הנמשל והצורה לבד, דהינו שכליות שלהם, אלא אפלו מצוות מעשיות המפרשים בתורה, מפרשים הכל שהם מרמזים רק על שכליות וחכמות שלהם, וכופרים בפשוטו לגמרי. וזהו בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא והובא ברש"י תצא), שהיה עמלק חותך מילות וזרק כלפי מעלה, כי מילה היא מצנה ראשונה, שנצטנה בה אברהם אבינו, שהיה ראש למאמינים; ועמלק, שהוא בחינת הפילוסופים והכופרים, הוא כופר בכל המצוות, ומפרש הכל על שכליות לבד כנ"ל. וזהו: חותך מילות וזרק כלפי מעלה – שכופר במצות מילה, וזורקה כלפי מעלה, אל השכל. כי הם מפרשים הכל רק על שכליות לבד, וכופרים בעשיות המצוות כנ"ל. אשרי מי שאינו יודע מהם כלל. ועל כן עקר הכנעתו – על ידי אמונה, בחינת: ויהי ידיו אמונה וכו', כנ"ל: (זאת התורה לא שמעתי מפיו הקדוש בעצמו, ועין בהשמטות מזה).